

Kommunala föreskrifter för användning av den allmänna VA-anläggningen i Österåkers kommun

Österåkers kommuns författningssamling ÖFS 2025:10

Antagen av Kommunfullmäktige 2025-02-03, § 1:9

Diarienummer: KS 2024/0283

Ansvarig enhet: Roslagsvatten

Version: 1.0

Kommentar:

Kommunala föreskrifter om användandet av den allmänna va-anläggningen

Inledning

Dessa kommunala föreskrifter om användandet av den allmänna va-anläggningen (KFVA) är meddelade av kommunen med stöd av 2 § förordning (2007:701) om allmänna vattentjänster.

§ 1. Vem gäller KFVA för?

För fastighetsägares användning av den allmänna va-anläggningen i Österåkers kommun gäller vad som föreskrivs i lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) eller annan författning samt vad som nedan föreskrivs.

Dessa bestämmelser omfattar fastigheter som är belägna inom de av kommunen beslutade verksamhetsområdena för respektive vattentjänst. Vad som enligt dessa bestämmelser gäller för fastighetsägaren gäller även för den som innehar fast egendom med tomträtt, ständig besittningsrätt, fideikommissrätt eller på grund av testamentariskt förordnande.

Har huvudmannen träffat avtal med annan än fastighetsägare om användning av anläggningen, gäller för denne jämlikt 5 § lagen om allmänna vattentjänster vad som i lagen och dessa allmänna bestämmelser föreskrivs om fastighetsägare.

Med fastighet kan enligt 4 § lagen om allmänna vattentjänster i vissa fall även förstås byggnad eller annan anläggning, som ej tillhör ägaren till marken. Fastighetsägare är skyldig att följa ändring i och tillägg till dessa allmänna bestämmelser.

Definitioner och uttryck i dessa föreskrifter har samma betydelse som anges i 2 § lagen om allmänna vattentjänster och i enlighet med vad som anges nedan:

Dag- och dränvatten: samlingsbegrepp för vatten som rinner över ytan utan att samlas upp av marken och växter eller som dräneras bort från fastighetens byggnader för att skydda dessa. Dränvatten är även att betrakta som dagvatten.

Spillvatten: vatten som uppstår vid förbrukandet av dricksvatten, till exempel toalettwater och bad-, disk- och tvättwater.

Dricksvatten: vatten som är avsett att förtäras av människor. Dricksvatten utgör livsmedel.

Avloppsvatten: samlingsbegrepp för spillwater och dagwater och visst annat water närmare definition finns i miljöbalken 9 kap. 2 §.

Avskiljare: anordning som skiljer ämnen från water, till exempel en oljeavskiljare som skiljer olja från dagwater.

§ 2. Huvudman för den allmänna anläggningen

Huvudman för den allmänna va-anläggningen är Österåkerwater

Inkoppling till den allmänna anläggningen

§ 3. Ansvarsgräns för den allmänna anläggningen

Gränsen mellan fastighetens anläggning och den allmänna anläggningen benämns förbindelsepunkt.

För varje vattentjänst som är aktuell upprättas en förbindelsepunkt. Dagvatten kan i vissa fall avledas till den allmänna anläggningen utan att fastigheten försetts med en särskild servisledning och förbindelsepunkt kan då inte upprättas. Huvudmannen bestämmer förbindelsepunktens läge eller, i de fall det är aktuellt, de särskilda åtgärder för avledning som vidtagits och meddelar fastighetsägaren.

Huvudmannen har ensam rådighet över den allmänna va-anläggningen och dess användande. Fastighetsägare eller annan får inte utan huvudmannens godkännande tillföra vatten till eller ta vatten från anläggningen eller försvåra huvudmannens tillgång till anläggningen.

Till den allmänna anläggningen får endast ledningar vara anslutna som håller en god teknisk standard och har anlagts enligt vid anslutningstillfället godkänd branschstandard.

§ 4. Beställning av anslutning

Fastighetsägare som vill ansluta fastigheten till den allmänna anläggningen ska göra skriftlig anmälan till huvudmannen som sedan ombesörjer inkoppling.

Användning av den allmänna dricksvattenanläggningen

§ 5. Huvudmannens skyldighet att leverera dricksvatten

Huvudmannen levererar vatten till fastighet, vars ägare har rätt att använda den allmänna dricksvattenanläggningen och som följer gällande bestämmelser för användandet.

Huvudmannens leveransskyldighet avser endast vatten av dricksvattenkvalitet för normal hushållsanvändning. Huvudmannen garanterar inte att visst vattentryck eller viss vattenmängd per tidsenhet alltid kan levereras.

§ 6. Värmeutvinning ur dricksvatten

Vatten som levereras genom allmän va-anläggning får ej utnyttjas för värmeutvinning.

§ 7. Begränsa leverans

Huvudmannen har rätt att begränsa eller avbryta vattenleveransen när denne finner det nödvändigt för att förebygga miljö-, person- eller egendomsskada samt för reparation, ändring, kontroll eller annan sådan åtgärd som berör huvudmannens egna eller därmed förbundna anläggningar.

Vid begränsad vattentillgång är fastighetsägare skyldig att reducera sin vattenförbrukning enligt huvudmannens anvisningar.

§ 8. Mätning av vattenförbrukning

Ska vattenförbrukning hos fastighetsägare fastställas genom mätning tillhandahålls vattenmätare av huvudmannen och förblir huvudmannens egendom. Huvudmannen bestämmer antalet mätare och vilket slag av mätare som ska användas samt var mätare ska placeras. Fastighetsägaren ska utföra och bekosta erforderliga anordningar för uppsättning

av mätare och sammankoppling med installationen i övrigt. Huvudmannen bestämmer om en tidigare godkänd plats behöver ändras.

Vattenmätarens plats ska vara utformad så att mätaren skyddas mot skador på grund av frost eller på annat sätt. Platsen ska även vara utformad så att den möjliggör byte av mätare i enlighet med gällande arbetsmiljöregler och branschstandard och utan risk för sak eller personskada.

Vattenmätarens plats ska vara godkänd av huvudmannen som har rätt att kostnadsfritt disponera platsen och ensam har befogenhet att sätta upp, ta ned, kontrollera, justera, underhålla samt till- och fränkoppla mätaren.

Fastighetsägaren ska avläsa mätaren och rapportera mätarställning på av va-huvudmannen anvisat sätt.

§ 9. Tekniska krav

Sprinkler för brandbekämpning får inte anslutas till dricksvattenanläggningen genom fast anslutning.

Huvudmannen kan för verksamheter som hanterar ämnen som avses i § 11 och § 20 eller för verksamheter där risk för påverkan på dricksvattenanläggningen föreligger meddela särskilda villkor för tillkoppling till dricksvattensystemet.

Krävs elanslutning för mätarens funktion, t.ex. drift av digital mätare eller uppvärmning av mätarplats, bekostar och ansvarar fastighetsägaren för installation och drift.

Användning av den allmänna spillvattenanläggningen

§ 10. Huvudmannens skyldighet att ta emot spillvatten

Huvudmannen tar emot spillvatten från fastighet, vars ägare har rätt att använda den allmänna anläggningen och som iakttar gällande bestämmelser för användandet, om behovet av avledning inte kan tillgodoses bättre på annat sätt.

Huvudmannen är inte skyldig att ta emot spillvatten vars beskaffenhet inte mer än oväsentligt avviker från spillvatten från bostäder (hushållsspillvatten).

§ 11. Värmeutvinning ur spillvatten

Temperaturen på utsläppt avloppsvatten får ej underskrida temperaturen i det av huvudmannen levererade dricksvattnet.

§ 12. Krav på spillvattnets innehåll och egenskaper

Fastighetsägare får inte tillföra avloppet lösningsmedel, avfettningsmedel, färger, olja, bensin eller annan petroleumprodukt, fett i större mängd, läkemedel eller sura, frätande eller giftiga eller andra miljöfarliga ämnen och inte heller vätska, ämnen eller föremål som kan orsaka stopp, avlagring, vidhäftning, gasbildning, explosion eller störa reningsprocessen eller påverka slamkvaliteten negativt eller orsaka andra skador eller olägenheter. Exempelvis är det förbjudet att tillföra avloppet våtservetter eller andra sanitetsprodukter än toalettpapper.

Spillvattenanläggningen får inte tillföras avfall som omfattas av kommunalt ansvar, även om avfallet efter dispens utgör verksamhetsavfall.

Ånga eller varmvatten med högre temperatur än 45°C får inte tillföras spillvattenanläggningen i förbindelsepunkten.

Oavsiktligt utsläpp av sådant slag som anges i denna paragraf ska omedelbart anmälas till huvudmannen.

Spillvatten från köksavfallskvarn får inte tillföras avloppet.

Verksamheter som hanterar sådana ämnen som anges i första stycket, exempelvis butiker, industrier, storkök, restauranger, bilverkstäder, mekaniska verkstäder, garage m.m, får inte vara inkopplade på den allmänna anläggningen om inte avskiljare installerats för att skilja ämnena från spillvattnet (t.ex. fettavskiljare och oljeavskiljare).

§ 13. Tillfällig begränsning av användningen av spillvattenanläggningen

Huvudmannen har rätt att tillfälligt begränsa fastighetsägares möjlighet att använda spillvattenanläggningen när huvudmannen finner det nödvändigt för att förebygga person-, miljö- eller egendomsskada samt för reparation, ändring, kontroll eller annan åtgärd som berör huvudmannens egna eller därmed förbundna anläggningar.

§ 14. Frånkoppling av dag- och dränvatten från spillvattenförande ledning

Dag- och dränvatten får inte tillföras allmän ledning som inte är avsedd för sådant ändamål, om inte huvudmannen av särskilda skäl skriftligen medgivit undantag.

Avleds dag- och dränvatten från fastighet till spillvattenförande ledning får fortsatt tillförsel av sådant vatten inte ske, sedan särskild förbindelsepunkt för ändamålet upprättats och fastighetsägaren underrättats om detta, eller om huvudmannen vidtagit åtgärder för avledande av dagvatten utan att förbindelsepunkt för dagvatten upprättats, när huvudmannen meddelat fastighetsägaren att sådana åtgärder har vidtagits.

Huvudmannen bestämmer när tillförseln ska ha upphört. Anstånd med att avbryta tillförseln kan medges av huvudmannen om särskilda skäl föreligger.

Har särskild förbindelsepunkt för dag- och dränvatten inte upprättats, kan huvudmannen ändå förbjuda dittills tillåten tillförsel av sådant vatten till spillvattenförande ledning. Förutsättningar för detta är dels att avledning kan ske ändamålsenligt på annat sätt, dels att huvudmannen i skälig omfattning ersätter fastighetsägaren dennes kostnader för erforderlig omläggning. Om skriftligt tillstånd saknas för tillförsel enligt ovan svarar fastighetsägaren för kostnader för omläggning, även om sådan omläggning sker på anmodan av huvudmannen.

Dag- och dränvatten från fastighet, som nyinkopplas till den allmänna anläggningen, får inte tillföras annan ledning än den huvudmannen bestämmer.

§ 15. Spillvatten från fastighet som inte används som bostad

Fastighetsägare som helt eller delvis använder eller upplåter fastighet till annat än bostadsändamål ska informera huvudmannen om sådan verksamhet som kan påverka beskaffenheten hos spillvattnet från fastigheten. Fastighetsägaren ska bekosta de provtagningar och analyser som huvudmannen finner vara nödvändiga för kontroll av avloppsvattnet.

Huvudmannen har rätt att fordra att fastighetsägaren för journal över verksamhet som inverkar på avloppsvattnets beskaffenhet och företar kontroll av vattnet genom

provtagningar och analyser. Huvudmannen anger hur journalföring och provtagningar ska göras.

§ 16. Avledning genom LTA-system

Vid anslutning till förbindelsepunkt för allmänt lätt tryckavloppssystem (LTA) skall fastighetens spillvatten pumpas i en LTA-station till förbindelsepunkten och vidare in i den allmänna ledningen.

Fastighetsägaren äger och är ansvarig för samtliga ledningar fram till förbindelsepunkten medan huvudmannen äger LTA-stationen. Fastighetsägaren har även tillsynsansvar på LTA-stationen och ansvarar för elförsörjningen samt är skyldig att skydda enheten mot frost och annan skada.

Huvudmannen tillhandahåller LTA-station som förblir dennes egendom. Huvudmannen bestämmer antalet pumpar och vilket slag av pumpstation som ska användas samt svarar för installationen av pump. Fastighetsägaren ansvarar för elinstallationen fram till kopplingsplint i LTA-stationen och de åtgärder som krävs (schaktning och anläggning av LTA-station) för att installera och sammankoppla LTA-stationen med va-anläggningen i övrigt.

LTA-stationens plats bestäms av huvudmannen, som äger rätt till kostnadsfri upplåtelse av platsen och som ensam har befogenhet att sätta upp, ta ned, kontrollera, justera, underhålla samt till- och fränkoppla LTA-stationen.

LTA-installationen får inte tas i bruk innan huvudmannen godkänt installationen.

Användning av den allmänna dagvattenanläggningen

§ 17. Huvudmannens skyldighet att ta emot dag- och dränvatten

Huvudmannen tar emot dag- och dränvatten från fastighet, vars ägare har rätt att använda den allmänna anläggningen och som iakttar gällande bestämmelser för användandet, om behovet av avledning inte kan tillgodoses bättre på annat sätt.

§ 18. Begränsning av huvudmannens skyldighet att ta emot dagvatten

Huvudmannen är inte skyldig att ta emot obegränsad mängd dagvatten från fastigheter där andra mer lämpliga hanteringar av dagvatten är möjliga, exempelvis lokal fördröjning av dagvattnet. Fastighetsägaren är skyldig att reducera tillförseln i den omfattning som krävs för att kunna anslutas till huvudmannens anläggning och för att tillse att anläggningen inte tillförs en sådan mängd att anläggningen, huvudmannen eller tredje man orsakas skada eller olägenhet eller att huvudmannen får svårt att uppfylla sina skyldigheter. Detta kan exempelvis uppnås genom att byggnation på fastigheten utformas så att fördröjning och lokalt omhändertagande är möjligt.

§ 19. Tillfällig begränsning av användningen av dagvattenanläggningen

Huvudmannen har rätt att tillfälligt begränsa fastighetsägares möjlighet att använda dagvattenanläggningen när huvudmannen finner det nödvändigt för att förebygga person-, miljö-, eller egendomsskada samt för reparation, ändring, kontroll eller annan åtgärd som berör huvudmannens egna eller därmed förbundna anläggningar.

§ 20. Spillvatten får inte tillföras dag- och dränvattenledning

Spillvatten får inte tillföras allmän ledning som är avsedd att uteslutande avleda dag- och dränvatten. Med spillvatten likställs i denna punkt allt avloppsvatten som huvudmannen bedömer ska avledas till spillvattenledning.

§ 21. Krav på dagvattnets innehåll och egenskaper

Fastighetsägare får inte tillföra dagvattenanläggningen lösningsmedel, avfettningsmedel, färger, olja, bensen eller annan petroleumprodukt, fett i större mängd, läkemedel eller sura, frätande eller giftiga eller andra miljöfarliga ämnen eller föremål som kan orsaka stopp, avlagring, vidhäftning, gasbildning, explosion eller störa reningsprocessen.

Ånga eller varmvatten med högre temperatur än 45°C får inte tillföras i förbindelsepunkten. Utsläpp av sådant slag som anges ovan ska omedelbart anmälas till huvudmannen.

Oavsiktligt utsläpp av sådant slag som anges i denna paragraf ska omedelbart anmälas till huvudmannen.

Verksamheter som hanterar sådana ämnen som anges i första stycket, exempelvis, industrier, bilverkstäder, mekaniska verkstäder, garage, parkeringar m.m, får inte vara inkopplade på den allmänna anläggningen om inte avskiljare installerats för att skilja ämnena från dagvattnet (t.ex. fettavskiljare och oljeavskiljare).

§ 22. Dagvatten från fastighet som inte används som bostad

Fastighetsägare som helt eller delvis använder eller upplåter fastighet till annat än bostadsändamål ska informera huvudmannen om sådan verksamhet som kan påverka beskaffenheten hos dagvattnet från fastigheten. Fastighetsägaren ska bekosta de provtagningar och analyser som huvudmannen finner vara nödvändiga för kontroll av dagvattnet.

Huvudmannen har rätt att fordra att fastighetsägaren för journal över verksamhet som inverkar på dagvattnets beskaffenhet och företar kontroll av vattnet genom provtagningar och analyser. Huvudmannen anger hur journalföring och provtagningar ska göras.

Undantag

§ 23. Undantag från krav på sammansättning och egenskaper

Huvudmannen kan i enskilda fall skriftligen medge att den allmänna avloppsanläggningen tillförs avloppsvatten som inte har oväsentligt annan sammansättning än vad som anges i dessa föreskrifter vad gäller arten eller halten av ingående ämnen. Huvudmannen bestämmer därvid villkoren för tillförseln.